

PRIEHRADA MÁ NOVÝ MOST

• Technický stav mosta v časti obce Priehrada už dlhodo- bo nezodpovedal štandar- dom. Jednak ten pôvodný bol postavený pred desiatkami rokov a jednak v tom čase nebol absolútne dimenzovaný na záťaž, ktorou si minimálne posledných 10 rokov prešiel. Obec mala v pláne výstav- bu nového mosta riešiť cez eurofondy, avšak byrokratický a zdĺhavý proces vyhodno- covania projektov tomu stále bránil a tak obec už čakať nechcela a obecné zastupi- telstvo rozhodlo, že sa výstav- ba musí vykonať čo najskôr, lebo hrozilo, že Priehrada bude bez prepojenia s ostat- nou časťou obce. Pre získanie zhotoviteľa boli vykonané dve verejné obstarávania, na- kolko zo strany záujemcov bol minimálny záujem vzhľadom na pomery staveniska. A tie neboli najideálnejšie. Úzka cesta, v blízkosti všetky

Pokračovanie na str. 3

• Keď Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR zverejnilo výzvu na poskytnutie dotácie na detské inkluzívne ihriská, tak sme na ňu reagovali a podali sme príslušnú žiadosť s prílohami. Správa o schválení žiadosti nás potešila a tak sme dali zamerať výškopis a polohopis územia, aby ministerstvo mohlo dať vypracovať projekt osadenia na mieru. Potom prišla na podpis už zmluva o poskytnutí dotácie a nakoniec na bankovom účte obce skonči- lo 45 000 eur na samotnú realizáciu. Inkluzívne detské ihrisko bude obsahovať

BUDEME MAŤ DETSKÉ INKLUZÍVNE IHRISKO

Pokračovanie na str. 4

NOVÉ OKNÁ ZA JAVISKOM KULTURÁKU

- Skoro všetky okná na kultúrnom dome sa nám podarilo vymeniť za financie získané z dotácie ministerstva financií pred mnohými rokmi. Financie však nestačili na okná nachádzajúce sa v toaletách a za javiskom v tzv. šatniach, ktoré v súčasnosti slúžia ako sklady. Aby budova kultúrneho domu nebola práve od cesty zo západnej strany ošarpaná, pristúpili sme k výmene okien aj za javiskom. Oproti tým ostatným majú tieto mliečne sklá, ak by sa náhodou priestory niekedy opäť využívali ako šatne pre účinkujúcich na javisku. Ešte nám zostáva vymeniť okná na toaletách, kde je to však technicky náročnejšie vzhľadom na výškové umiestnenie a priestorové usporiadanie toaliet v interiéri.

plexnej rekonštrukcii jeho oplotenia, ktoré sme vo väčšej časti nahradili múrom namiesto pletiva. Výsledok hovorí sám za seba. V budúcnosti chceme zrealizovať renováciu prednej aj zadnej brány, čím

by zberný dvor nebol rušivým prvkom v priestore, v ktorom sa nachádza a zároveň zostane i naďalej v prijateľnej blízkosti pre všetkých, ktorí ho využijú pri separácii odpadov na území našej obce.

OBEC UŽ ODKÚPILA POZEMOK OD MIESTNEJ FARNOSTI

- Verejnosti je už známa vízia obce, že by si v budúcnosti vedela predstaviť na jej území existenciu menšieho domova dôchodcov. Táto myšlienka mal u verejnosti pozitívnu odozvu a tak obec pristúpila k ďalšiemu kroku, ktorým bolo odkúpenie pozemku. Keďže sme toto zariadenie nechceli vidieť niekde na okraji obce, lebo podľa nás seniori sa vylučovať zo spoločnosti nemajú, jediným vhodným miestom bola časť farskej záhrady. Začali sme roko-

vanie s miestnou farnosťou a tiež s biskupským úradom, ktoré boli ukončené dohodou o predmete a cene. Následne bola podpísaná kúpna zmluva a obec je už dnes vlastníkom pozemku. Je to však len malý krôčik k veľkému cieľu. Čaká nás geologický prieskum a potom rozhodnutie ako ďalej. Touto cestou sa však chceme poďakovať miestnej farnosti a aj biskupskému úradu za korektné rokovania a za ústretovosť, ktorá bola zohľadnená aj v cene pozemku.

REKONŠTRUKCIA OPLOTENIA ZBERNÉHO DVORA

- Zberný dvor v našej obci je pravidelne využívaný občanmi, čo dokazujú aj výsledky separácie za posledné roky. Zároveň je umiestnený neďaleko domi-

nanty obce – kostola. A tak sme sa v tomto roku rozhodli ho esteticky vylepšiť, aby nepôsobil ako sklad rôznych odpadov. Preto sme pristúpili ku kom-

PRIEHRADA MÁ NOVÝ MOST

Pokračovanie zo str. 1

inžinierske siete (voda, plyn, električka, telekomunikačný kábel) a ešte aj podmienka zachovania prechodu pre peších počas celej výstavby. Realizácia stavby priniesla so sebou samozrejme aj nervozitu, niekedy emočne náročné situácie a určite aj zbytočné slovné konflikty, ale tak to už pri stavbách tohto typu chodí. Chceme len ubezpečiť, že pred realizáciou stavby sme si situáciu prebrali so všetkými záchrannými zložkami (polícia, hasiči, zdravotníci) a tieto zložky boli so situáciou

oboznámené a pripravené sa jej prispôsobiť, takže nič z našej strany nebolo riešené bez vzájomnej konzultácie o predvídateľných situáciách, ktoré tam mohli nastať. Dnes je podstatný výsledok a skutočnosť, že obmedzenia trvali menej času ako sme písomne avizovali jednotlivým domácnostiam. Užívanie mosta z technického hľadiska (najmä maximálna nosnosť) bude ešte predmetom vypracovania projektu skutočného vyhotovenia stavby a následne bude riadne vyznačené.

SPRÁVCA VYKONAL ÚPRAVU ČASTI BRESTOVHO JARKU

• Začiatkom leta po výdatných dažďoch sa opäť nebezpečne naplnil Brestov jarok pod cintorínom, ktorý ďalej tečie na Rihavice neďaleko bývalých záhumienok smerom na Lutulu. V jednej časti (najviac zúženej) dosahovala hladina jarku kritickú výšku a na pár miestach sa aj vybežil na okolité pozemky. So žiadosťou o pomoc v tejto veci sa na obec obrátili občania žijúci v spodnej časti

obce. Obec následne požiadala správcu jarku a to Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. o úpravu uvedeného toku. Vyzeralo to tak, že sa to tento rok ani nepodarí vzhľadom na rozsiahlejšie povodne v iných častiach kraja a nasadenia techniky na likvidáciu škôd ako bola povodeň v Rudne nad Hronom a podobne. Nakoniec sa však našiel priestor aj pre Slaskú a príslušná tech-

nika časť Brestovho jarku upravila prehĺbením a úpravou brehov. V iných častiach zase obec vypílila konáre zasahu-

júce do koryta a vykosila časť brehu. V súčasnosti by už mal byť Brestov jarok v kritických častiach plne funkčný.

TECHNICKÝ STAV VEĽKÉHO MOSTA

• Obec si objednala vypracovanie statického posudku na veľký most v strede obce, ktorý vypracoval príslušný znalec v danom odbore. Prvou pozitívnu správou je, že most nie je preťažovaný a nehrozí na ňom poškodenie značného rozsahu, ktoré by ho znefunkčnilo. Druhou pozitívnu správou je, že prasklina asfaltu v jeho pravej časti nie je spôsobená zlým technickým stavom

mosta alebo klesaním jeho podlažia. Znalec príčinu praskliny odôvodnil tým, že pravá časť mosta bola dorábaná pri jeho rozšírení a prefanosník pod ňou nebol pevne spojený s konštrukciou pôvodného mosta a tak preto stále pracuje (zvislý priehyb). To znamená, že po prejdení ťažšieho auta sa stlačí a následne vráti, čo spôsobuje pravidelné praskanie povrchu nad ňou. Nie je

to však spôsobené preťažením. Na odstránenie tohto defektu stavby bude potrebné dorábať

časť mosta spojiť s pôvodnou časťou mosta. Na určenie postupu prác však bude treba túto časť mosta odkryť, určiť postup

a rozsah rekonštrukčných prác. Následne bude spracovaný projekt a obec požiada o stavebné povolenie, aby tento negatívny prvok mosta bol odstránený. Súčasne sa už vykoná aj obnova povrchu celého mosta, hlavne jeho okrajových častí nad potokom.

BUDEME MAŤ DETSKÉ INKLUZÍVNE IHRISKO

Pokračovanie zo str. 1

nasledovné detské prvky – kolotoč, loď Nina, pieskovisko čln, fitdráha, reťazové hojdačky a hojdačka hniezdo. Nebudú chýbať smetné koše, lavičky a tiež infotabule.

A nájdete tam aj veľký altánok. Ihrisko bude osadené neďaleko futbalového ihriska na veľkej ploche, ktorá je vo vlastníctve obce. Zimné mesiace obec využije na vyko-

nanie verejného obstarávania na dodávateľa prvkov ihriska. Za poskytnutú dotáciu ministerstvu ďakujeme.

LAVIČKY V PARČÍKU S NOVÝM LATOVANÍM

• Zub času sa podpísal aj na lavičkách v parčíku v strede obce, obzvlášť aj preto, že ich latovanie bolo drevené. Aj keď boli ošetrované náterom, vplyvom počasia ich životnosť skončila. A tak sme pristúpili k renovácii latovania. Tentoraz sme však dali šancu recyklovanému materiálu a to plastovému latovaniu vyrobenému práve recykláciou vyzbieraných plastov. Niektorí si tento materiál chvália, iní sa zase sťažujú. My sme to skúsili a uvidíme ako po rokoch odolajú hlavne slnečným lúčom počas leta. Ak sa tento materiál osvedčí, použili by sme ho aj pri výmene latovania na oplatení pri obecnom úrade.

DROBNÝ ZELENÝ BIOODPAD Z DVOROV A ZÁHRAD

• Keď sme pred viac ako rokom zaviedli možnosť odovzdania drobného zeleného bioodpa-

du do pristavených veľkokapacitných kontajnerov, nerátali sme s tým, že táto služba bude

mať taký úspech. V rámci obce sme rozmiestnili 4 veľké kontajnery s označením, že je možné do nich odkladať pokosenú trávku, vytrhanú zelinu, orezané kvety, pohrabané lístie a podobne. Len ku koncu októbra v tomto roku sme z obce odviezli viac ako 42 ton tohto zeleného odpadu. Každý kontajner je označený s tým, že do neho patrí drobný zelený bioodpad z dvorov a záhrad. Nepatria tam konáre, ani zvyškové krmivo od zajačov, ani psie exkrementy, alebo nebudaj plastový a iný odpad. Stále sa však nájdu nepoučiteľní občania, ktorí tam vhodia práve úplne iný

odpad a pritom si neuvedomujú, že takto nemusí byť od obce odpad prijatý na centre zhodnotenia odpadov v Žiari nad Hronom a bude vrátený na uskladnenie na riadnej skládke odpadov a my všetci to zaplatíme. Takže je len na nás, aby sme si nevyhovancov vychovali. Ďalej treba upozorniť na zmenu umiestnenia takéhoto kontajnera v časti obce Dielničky, kde z dôvodu prehľadnosti križovatky bol tento kontajner premiestnený k futbalovému ihrisku neďaleko domu starostu obce, ktorý si vraj posvieti na tých, čo tam vhadzujú iný odpad ako majú.

PLÁNOVANÁ REKONŠTRUKCIA MIESTNEHO KOSTOLA

• Z iniciatívy našich rodákov – kňazov a kňaza miestnej farnosti za začala plánovaná rekonštrukcia miestneho kostolíka. Ako prvá prišla na rad kostolná veža, ktorá má už dnes nový náter. Následne bolo vykonané odvodnenie areálu, čo bolo podmienkou správcu cesty III. triedy. Na jeseň sa ešte stihla obiť spodná časť omietky. Budúci rok by sa mala úplne vymeniť škridlová strecha za novú. A plánov je oveľa viac, ale všetko bude záležať od financií, ktoré sa na tento účel zbierajú. Na obnovu kostolíka je možné prispieť aj priamo na bankový účet farnosti číslo IBAN –

SK63 0900 0000 0004 1002 9412. Rekonštrukciu miestneho kostola v roku 2022 finančne podporí aj samotná obec Slaská.

Obec by sa chcela poďakovať miestnemu pánovi farárovi Štefanovi Bielačkovi a našim kňazom – rodákom Mirkovi Hlaváčikovi, Vladkovi Páleníkovi a Oliverovi Černákovi za ich iniciatívu v tejto veci, organizáciu rekonštrukcie, pomoc pri prácach, ale aj za finančnú podporu. Ich úsilie je vzácne a ich myšlienka zrekonštruovať kostol pre ďalšie generácie je obdivuhodná a bude zo strany obce podporovaná.

PREHL'ADNEJŠIA ZÁKRUTA PRI VSTUPE DO OBCE

• Každý rok riešime ten istý problém a to je nepokosená časť pozemkov pred vstupom do obce vedľa cesty III. triedy. Nemôžeme krivdiť správcovi cesty, lebo ten minimálne 2-krát ročne ochranné pásy cesty kosí. Ten zvyšok je súčasťou parciel poľnohospodárskej pôdy, ktorá má svojho obhospodarovateľa. V tomto roku však tieto

pozemky neboli ešte ani v októbri pokosené a vyzeralo to ako džungľa. Na základe podnetu obce nakoniec v sobotu 6. novembra pozemky aspoň pokosili, aj keď nie úplne do kraja, čím tam zostal pás popri ceste. A ten dala pokosiť a vystrihať od samonáletov obec, aby bola zákruta prehľadná a hlavne bezpečná pre cestnú premávku.

AJ OBECNÉ SKLADY MAJÚ NOVÉ ZÁRUBNE A DVERE

• K areálu obecného úradu okrem kultúrneho domu patria aj dva sklady slúžiace na odkladanie pracovného náradia a na uskladnenie palivového dreva pre účely vykurovania kuchynky počas jej prevádzky pri organizovaní rôznych akcií. A aby tieto priestory nešpatili, boli odstránené staré dvere aj so

zárubňami, boli domurované steny, osadili sa nové zárubne a nové dvere a následne sa vyspravila aj vonkajšia omietka okolo nich. V budúcom roku by sme chceli riešiť prekrytie týchto dverí tak, aby sa ich čo najmenej dotkol dážď a vydržali čo najdlhšie, keďže ide o exteriér ovplyvňovaný počasím.

ODVODNENIE CESTY V DOLINE

• Nevysporiadané pozemky na bývalom družstve, ale aj nestarostlivosť vlastníka stavieb a nádrží (hnojové jamy a pod.) v danej lokalite spôsobili, že pri zvýšenom počte dažďových zrážok sa voda valí z areálu družstva priamo po ceste celou časťou obce Dolina, čím poškodzuje nielen cestu, ale aj blízke nehnuteľnosti. Niekoľko rokov sa snažíme odkúpiť od drobných vlastníkov podiely v pozemkoch na bývalom družstve, aby sme mohli riešiť nielen nepriaznivý ekologický stav, ktorý tam je, ale

aj napríklad jednotlivé vpusty a odtoky, ktoré nie sú vo vlastníctve obce. Niektorí nám vyhovelí, iní na naše žiadosti ani neodpovedajú. Aby sme však zabránili vode dostať sa do obývanej časti obce, prekopali sme miestnu komunikáciu na začiatku strediska a uložili sme do nej potokové žľaby na dĺžke 9 m, aby sme vodu z cesty dostali do miestneho potoka. V budúcom roku chceme ešte zabezpečiť osadenie prejazdnej mreže na uvedený rigol. Aj tento prípad je dôkazom, že pokiaľ obec nebude vlastníkom pozemkov,

bude mať zviazané ruky, aby mohla konať. Respektíve na konanie vyzveme vlastníkov pozemkov, aby si pozem-

ky kosili a udržiavali v stave, ktorý neumožní prívalovým dažďom ničiť všetko, čo mu príde do cesty.

PRVÁ SLAŠTIANKA ČO ZABEHLA 144 KM NONSTOP

• Na Slovensku si postupne zvykáme na úspech žien v športe a na ich neopakovateľné výsledky, keď pri televíznych obrazovkách držíme palce, aby sa nakoniec predsalen pri vyhlasovaní výsledkov hrala slovenská hymna. A je to úžasné, lebo šport v slovenských pomeroch nemá na ružiach ustlaté a preto každá lastovička v tejto oblasti poteší nielen oči, ale aj dušu, lebo fandiť tej „našej“ je emočný zážitok.

Z času na čas v Hlásniku predstavujeme rôzne úspechy rôznych ľudí, ktorí sú so Slaskou nejakým spojením. A my sme hrdí na to, že sa k Slaskej smelo hlásia a majú k nej vytvorený vzťah, aj keď je to pre mnohých iných dedinka Pánu Bohu za chrbtom.

A v tomto čísle máme ďalšie eso v rukáve hodné zápisu do obecnej kroniky. Naša občianka, Bea Rusnáková, prekonal nielen seba, ale aj našu dedinskú históriu. Podari-

lo sa jej niečo, čo nezvládne každý. S malou dušičkou sa prihlásila na ŠTEFÁNIK TRAIL. Išlo o beh v dĺžke 144 km s výškovým stúpením 5565 m a klesaním 5928 m. Na štart sa prihlásilo cca 320 bežcov, z toho sa podujatia skutočne zúčastnilo 210 bežcov a z nich žiaľ 80 nedobehlo v predpísanom čase. Limit na zabehnutie bol 32 hodín.

A naša BEA to dala! Aj napriek tomu, že tento beh je náročný tak fyzicky, ako aj psychicky a každý pretekár musí sám zvážiť a posúdiť, či jeho doterajšie tréningy budú stačiť, ona to dokázala. Odbehla nonstop 144 km s časom 31 hodín, 52 minút a 25 sekúnd a skončila na 123. mieste. Beh začala v piatok o 19,00 hod. a v cieľi bola v nedeľu ráno o 02,55 hod. Podľa nás heroický výkon hodný uznania.

Mnohí sme ju mali možnosť vidieť ako v okolí Slaskej trénuje, ako nebrala ohľad na počasie,

zodrala nejdny topánky, ale neprestala veriť hlavne sebe. Mala v hlave cieľ, ktorý túžila dosiahnuť a podriadila tomu

všetko. Prišli aj zlé chvíle, starosti, nie vždy poslúchalo zdravie a s blížiacim sa termínom narastali aj obavy, či

sa jej to podarí. Ale nedala sa zlomiť, siahla na dno vlastných síl a výsledok stál za to. A my za Slaskú skláňame pred ňou klobúk, ďakujeme jej za šírenie dobrého mena obce a želáme ešte veľa podobných úspechov. Zlé jazyky tvrdia, že o rok by ju na časti úseku mal v behu podporiť aj náš starosta a tak budeme zvedaví, či sľub dodrží a či to prežije. Nech to s ním skončí akokoľvek, dočítate sa o tom prví.

DOBYTOK PREHNALI JAZDCI NA KOŇOCH

- Na jar tohto roku to bolo prvýkrát, čo bol dobytok na pastvy v Slaskej prehnáný jazdcami na koňoch zo zimného ustajnenia v Lutile. Jeseň a končiaca sa sezóna pasenia boli zase príležitosťou, aby svoje umenie opäť ukázali jazdci na koňoch,

lebo polodivoký dobytok nie je ľahké presvedčiť, že sa blíži zima a lepšie im bude v maštali ako vonku na mraze a sneh. Farma Slaská s.r.o. tak prehnanie dobytká na zimné ustajnenie opäť riešila netradične jazdcami na Koňoch, ktorý do Slaskej prišli od Kunešova. Tentoraz však neboli sami a sprevádzal ich aj štáb RTVS, nakoľko sa točila reportáž pre Farmársku Revue. Nakoniec vyšlo aj počasie a tak za slnečných lúčov bol dobytok prehnáný do maštale. Samotná reportáž priniesla okrem záberov na netradičné prehánanie dobytká aj zábery na krásnu slastienskú prírodu.

NEŠŤASTIE NAOZAJ NECHODÍ PO HORÁCH, ALE PO L'UĎOCH

- V druhej polovici augusta sa v jednu noc prehnaná obcou búrka so silným vetrom a na nešťastie strhla z jedného rodinného domu komplet celú plechovú strechu ako skladačku. Pekne ju jednoducho zrolovala a bola fuč. Zaujímavé pri tom je, že strhnutá strecha neskončila ani v elektrickom a ani v telekomunikačnom vedení. Samozrejme, že to nebola vôbec milá situácia a nič príjemné pre nikoho a hlavne nie pre dotknutú rodinu. Ale predsa sa tam našlo jedno pozitívum a to spolupatričnosť. Susedia z Hrabia i Dielov, ale aj iní občania priložili hneď ruku k dielu a v priebehu krátkej doby bola plocha strechy zabezpečená proti ďalším prípadným dažďom a strhnutá strecha postrihaná a uložená na odvezenie tak, aby miestna komunikácia bola priechodná

a prejazdna. A preto palec hore všetkým, ktorí pomohli. Bolo to skutočne milé gesto, ktoré sa

v týchto časoch už moc nevidí. Ďakujeme.

SLAŠŤANSKÁ KAPELA OPĚT V ČESKEJ REPUBLIKE

• Rok 2021 kopíroval rok predošlý, čo sa týka vystúpení. Absolvovali sme dva koncerty a to opäť v Českej republike. Prijali sme pozvanie na 17. ročník festivalu dychové kapiel a orchestrov s názvom Hudba bez hraníc, ktorý sa konal v obci Dolní Studénky pri okresnom meste Šumperk v dňoch 10. – 11. septembra. V predvečer festivalu piatok 10.9.

vo večerných hodinách v krásnom kultúrno-sportovom areáli v Dolních Studénkách účinkovala aj tohtoročná držiteľka zlatého slávika Ewa Farna. V sobotu sme absolvovali hranie do pochodu pešou zónou v Šumperku a hodinový koncert Na točáku, ktorý bol pozvánkou na festivalový program v Dolních Studénkách. Hlavné vystúpenie už iba

dychové orchestrov bolo v poobedňajších hodinách v Dolních Studénkách, kde sa postupne predstavili domáce orchestre: Dychový orchester ZUŠ Horní Počernice, Orchester VŠB-TU-Ostrava, Vdo Malá Haná, domáca kapela Kdo Má čas, Dychový orchester Zábřeh a okrem našej kapely aj poľský dychový orchester OSP Slupca. Koncertovanie

na veľkom pódiu s výborným ozvučením sme si užili, opäť s pozvánkou aj na budúci ročník. Pozvánka platí aj pre starostu, domáci starosta je aktívnym muzikantom v kapele Kdo má čas, rád by si vymenil skúsenosti z komunálnej politiky. Vrcholom festivalu bol koncert filmovej hudby s videoprojekciou, kde zazneli hity z filmov Titanic, Osobný strážca a ďalšie v bravúrnym podaní dychového orchestra Zábřeh, speváckych zborov z Mohelníc, Carmen Zábřeh a zborového štúdia Ostrava, to bol fantastický umelecký zážitok, ktorý vyvrcholil ohňostrojom. V nedeľu doobeda sme absolvovali prehliadku zámku Třemešník zo 16. storočia, ktorý krásne zrekonštruovali prevažne z eurofondov a je tam niekoľko bytov pre hendikepovaných ľudí. Naše poďakovanie patrí starostovi a poslancom za vyriešenie dopravy na tento festival. Zostáva nám len veriť, že sa život čoskoro vráti do normálu, a budeme fungovať bez obmedzení aj doma.

*Miroslav Mikula
kapelník*

SENIOR KLUB SLASKÁ

• A opäť tu máme blížiaci sa koniec roka. K tomu opäť obmedzenia, ale nie zastavenie. Naš život ide ďalej a my sa samozrejme prispôbime. Blížiac sa Vianoce skúsme prežiť pokiaľ možno nie sami, ale spoločne s niekým na kom nám záleží, s deťmi, vnúčatami alebo s našimi známymi. Naši seniori u nás v obci, ktorí mali záujem o spoločné stretnutie využili túto príležitosť, a to práve pri reste jubilantov z roku 2020, kde nastala situácia, že sme

sa dohodli uskutočniť posedenie, ktoré sa minulý rok nedalo zrealizovať a zároveň sa dohodlo ďalšie posedenie pre jubilantov 2021. Práve pri týchto spoločných stretnutiach, kde bolo, ako v „ÚLE“ atmosféru dopĺňala naša muzika. Človek cíti tú potrebu s niekým známym, blízkym sa aspoň niečo málo porozprávať. Mrzí nás, že akcie ako návštevy podujatí, ktoré boli naplánované, nebolo možné uskutočniť. Poďakovali sme sa ešte uskutočniť

stretnutie výboru pre činnosť na rok 2022. Myslím si, že máme rezervu v rámci nápadov na našu činnosť, a preto by ma potešila väčšia iniciatíva návrhov od všetkých našich členov.

Týmto by som chcel poďakovať za podporu Obecnému úradu v Slaskej, kde jednoznačne ide o finančnú podporu. A priznám sa, že, keď prídem na obecný úrad, majú pre mňa vždy novú informáciu a nájdu si na mňa aj čas.

Výboru by som chcel poďa-

kovať za spoluprácu a tiež, že si nájdu voľný čas naše ženy. Naším hudobníkom, ktorí spestrujú každé posedenie patrí vďaka aj za ich trpezlivosť.

Vám všetkým želim, aby ste sa nestretávali s aroganciou a nepochopením. Želám vám dobré zdravie, aby to naše starnutie bolo príjemnejšie a v roku 2022, aby vyšlo to, čo si každý v duchu želá.

*Petr Procházka
predseda Senior klub Slaská*

STAVANIE MÁJA ZASE BEZ VEREJNOSTI

• Rok sa minul ako nič a ani sme netušili, že stávanie MÁJA bude zase bez verejnosti. Situácia v spoločnosti sa opäť skomplikovala, verejné podujatia dostali stopku a už po druhýkrát nebolo možné organizovať túto tradíciu.

Avšak aj napriek tomu sa chalani z OZ Pro Slaská rozhodli MÁJ postaviť, aby sme nezabudli, že je máj, lásky čas. Chýbala síce hudba, chýbalo občerstvenie a aj symbolický prípitok, ale podstatné je, že zvyk sa zachoval.

NÁHRADA ZA MDD

• Občianske združenie Pro Slaská a obec Slaská sa v júni rozhodli pre netradičný krok. Už druhým rokom nebolo možné organizovať na ihrisku Medzinárodný deň detí a tak vymysleli aspoň malú náhradu, aby potešili deti pri ich sviatku. Rozhodli sa, že všetkým deťom vo veku od 2 do 12 rokov s trvalým po-

bytom v obci doručia sladký pozdrav vo forme balíčku plného dobrôt. A tak sa aj stalo. Nakúpili sladkosti, spravili balíčky a tie potom rozniesli do jednotlivých domácností, aby sa dostali k oslávencom. Bola to malá náhrada za nezrealizované MDD, ale potešila, o čom svedčili milé správy od prekvapených rodičov a detí.

VATRA SA NAKONIEC VYDARILA

• Potom, čo nebolo možné realizovať stávanie MÁJA, tak sme všetci aspoň dúfali, že pálenie

jánskej vatry v júni nič neprekazí. A ani neprekazilo, Chalani z OZ Pro Slaská nesklamali

a znovu postavili nádhernú vatru. A opäť nechýbalo ani sladké a ani slané pečivo a dokonca ani povestné starostove kolá s batohom na pleci, ktorý ukrýval širokú ponuku na prípitok.

Prekvapením však bola vysoká účasť ľudí, čo pripisujeme práve absencii spoločenského a kultúrneho života. Nálada bola neskutočná a atmosféra vynikajúca. O rok zopakujeme.

MIKULÁŠ S OSVETLENÝMI A OZVUČENÝMI SAŇAMI

• Deň sv. Mikuláša je sviatkom detí, a preto je najmä pre našich najmenších obyvateľov výnimočný. Deti zo Slaskej ho každoročne vítali v sále kultúrneho domu a vždy sa na jeho príchod veľmi tešili. Žiaľ už po druhýkrát to nebolo možné, a tak milý Mikuláš musel opäť namastiť svoje staré nôžky a musel pešo prejsť celou našou krásnou dedinkou, aby navštívil a obdaroval všetky poslušné deti. Tento rok jeho návšteva pripadla na sobotu 4. decembra. V dobrej nálade a spolu so svojimi pomocníkmi (anjelom a čertom) sa teda pobral navštíviť naše deti. Tie ho už čakali pred svojimi domami a veľmi sa tešili, keď ho zazreli. Už z ďaleka anjel na uliciach vyvolával deti podľa mena, lebo Mikuláš mu dal presný zoznam detí. Tie ho vítali pesničkami, básničkami, ale aj milým pozdravom, čo sa Mikulášovi veľmi páčilo, lebo to značilo, že detičky naozaj poslúchajú a sú veľmi dobre vychované. No ale samozrejme sa našli aj detičky, ktoré sa báli, ale ani nie Mikuláša ako čerta, ktorý poznal aj ich zlé vlastnosti a práve on vedel, že sem tam neposlúchali a robili nezbedu.

Niekedy to však vyzeralo tak, že o nezbedách detí vedel viac anjel, ktorý im pripomenul, že nie vždy poslúchajú v škôlke, že nie vždy pekne obsedia v škole a že nie vždy zjedia celú polievku. Nakoniec však vždy Mikuláš prihliadal hlavne na to dobré a každé dieťa zo svojho zoznamu obdaroval. Jeden chlapec sa dokonca potešil aj zemiakom, ktoré dostal od čerta namiesto uhlia, lebo si vraj aspoň môže urobiť hranolky. Deti mu za darček vždy podakovali a Mikuláš bol rád, lebo v ich očiach videl veľkú radosť z jeho návštevy. Žiaľ tento rok nemohli s Mikulášom chodiť jeho dobrí kamaráti zo Slašťanskej kapely kvôli pandémie, čo ho nesmierne mrzelo, lebo koledy, ktoré by hrali, by potešili úplne všetkých a každému by pripomenuli, že sa blížia najkrajšie sviatky v roku. Ale Mikuláš sa vynašiel a tento rok boli jeho sane osvietené a ozvučené, takže vianočné piesne zneli na každom mieste, kde sa objavil. Veríme, že o rok to bude lepšie a stretneme sa so všetkými obyvateľmi našej krásnej Slaskej osobne v kultúrnom dome. Dedko Mikuláš nechal pre všetkých Slašťanov odkaz,

a to, aby si užili Vianoce v zdraví, v pokoji, v radosťi a hlavne s úsmevom v duši i na tvári. Nie je dôležité nič viac ako to, že pri vianočnom stole bude sedieť rodina pokope a v zdraví.

Ďakujeme OZ Pro Slaská a obci Slaská za to, že Mikuláša pozvali k nám do Slaskej, aby potešil naše skvelé detičky a dokázal im, že na neho treba veriť, lebo naozaj existuje.

PODIEL SEPARÁCIEV ROKU 2020 VZRÁSTOL

• Výsledky separácie odpadov za rok 2020 boli viac ako potešiteľné, keďže Slaská dosiahla mieru separácie 67,69 % a to je už výsledok, za ktorý sa netreba hanbiť. Samozrejme tento úspech bol dosiahnutý vďaka všetkým, ktorí sa do separácie odpadov na území obce zodpovedne zapájajú a využívajú systém, ktorý im obec ponúka. Snažíme sa tento systém zdokonaľovať, aby

bol prijateľný naozaj pre každého, aby nebol finančne náročný a hlavne, aby splnil účel a tým je maximálne triedenie odpadov. Konkrétne čísla o vyseparovaní jednotlivých komodít odpadov nájdete na webovej stránke obce, kde sú zverejnené.

Ďakujeme, že separujete spolu s nami.

ZBER JEDLÝCH OLEJOV A KUCHYNSKÉHO ODPADU

• V tomto roku obci pribudla zákonná povinnosť zberu kuchynského biologického odpadu, ktorú sme zaviedli na jar. K nej sme priadli aj zber jedlých olejov. Zberné nádoby boli umiestnené na stanovištia tak, aby kapacitne stačili vzhľadom na počet obyvateľov v jednotlivých častiach obce. Používané jedlé oleje sa zbierajú vo fľašiach, ktoré sa následne len odovzdávajú do príslušnej zbernej nádoby. Drobný kuchynský odpad vzniknutý pri varení, šup-

ky, zvyšky jedla a podobne sa odovzdávajú v sáčkoch rovnako do príslušnej zbernej nádoby a sú raz za týždeň odvezené za zmluvnenou spoločnosťou. Zber kuchynského odpadu sa osvedčil, dokonca v časti obce Hrabie sme museli pridať o zbernú nádobu viac, keďže záujem prevážil ponuku. Kým na začiatku zberu sa mesačne priemerne vyzbieralo cca 200 kg tohto odpadu, v súčasnosti sa dostávame na mesačnú hmotnosť skoro 500 kg.

OPÄŤ SA DÁ ODOVZDAŤ OBNOSENÉ ŠATSTVO

• V minulosti si občania zvykli na možnosť pravidelne odovzdávať obnosené šatstvo a obec pravidelne organizovala zbierky šatstva, obuvi, či posteľného prádla, uterákov a iných vecí vhodných ešte na použitie. Kríza spojená s COVID-19 však priniesla nezáujem zo strane

ny odberateľov takého zberu organizovať a bolo obdobie, keď sa ešte celkom zachovalé oblečenie vyvážalo na skládku odpadov, lebo nebolo možné ho zhodnotiť inak. Našťastie v tomto roku nastala v tomto zmena a do obce sme dostali kontajner na šatstvo, ktorý sám signalizuje odberateľovi

jeho naplnenie a potrebu vyprázdiť ho. A tak opäť je k dispozícii možnosť zbaviť sa obnoseného šatstva jeho odovzdaním do príslušného kontajnera, ktorý je umiestnený na verejnom priestranstve pri zbernom dvore a verejnosti prístupný 365 dní v roku.

VIANOČNÉ ZVYKY

• Už o pár dní to začne, poznáte zvyky od Kataríny až po Vianoce? Prežité predvianočné tradície spolu s deťmi, na každý sviatok sa nejaký viaže.

25. novembra majú sviatok Kataríny. Poznajú vaše deti tieto naše tradície? Prečo je dôležité ich to naučiť a vysvetliť im zvyky sviatkov?

Aké zvyky dodržiavali naši predkovia?

Na naše pôvodné tradície by sme nemali zabúdať ani napriek upnáhľanej dobe. Práve vďaka nim sme stále prepojení so svojimi predkami a ctíme si, čo tu pre nás zanechali. Najmä s týmto obdobím sa ich spája neúrekom. *Od veštenia lásky, počasia, úrody, až po koledovanie nám prinášajú množstvo zaujímavostí, ktoré by ste mali vyskúšať aj so svojimi deťmi.*

Stridžie dni

Veľa tradícií sa spájalo so zimným slnovratom, ktorý mal údajne magickú moc. Počas tohto obdobia v roku sa združovala silná energia, ktoré mohla ovplyvniť života. Preto vtedy naši predkovia praktizovali rôzne úkony, ktoré im mali v budúcom roku priniesť dostatok šťastia. *Keďže sa vtedy aj veľa veštilo, nazývali ich tiež „stridžie dni“. Toto obdobie sa začínalo v novembri na Katarínu a končilo sa 6. decembra sviatkom svätého Mikuláša.*

25. november

Od osláv Kataríny na nás až do Vianoc čaká veľa krásnych zvyklostí.

Už v prvý deň tohto nezvyčajného obdobia by sme mali zbystriť pozornosť a sledovať aj tieto zaujímavosti:

– *Počasie na Katarínu nám predpovedalo, aké budeme mať sviatky.* Pokiaľ bolo všade blato a sucho, v tom prípade budeme mať Vianoce na snehu. Ak už na konci novembra bude bohatá snehová nádielka, počas sviatkov sa jej už nedočkáme.

– *Naši predkovia počas viacerých sviatkov verili, že ak ku nim do domácnosti príde ako prvá žena, tak im to prinesie smolu.* Tak tomu bolo aj 25. novembra. Keby prišla na návštevu najprv nejaká susedka, tak by to pre gazdinú znamenalo smolu v kuchyni. Počas nasledujúcich mesiacov by vraj rozbila veľa riadu a zničila veľa hrncov.

– *Počas Kataríny bola jedna z posledných zábav pred sviatkami.* Potom už začal advent, počas ktorého mali spomaliť a nemohli tancovať či spievať. Zároveň sa táto noc spájala s rôznymi lapajstvom, keď najmä mládenci robievali svojim susedom zle a vystreľovali si z nich.

– *Pokiaľ sa však ako prvý do domácnosti dostavil muž, znamenalo to pre rodinu veľké šťastie.* Jeho návšteva totiž vyhnala z domu všetky zlé sily. Naši predkovia si však nemohli návštevy vopred plánovať a dohodnúť. Vždy museli čakať, aký odkaz im prinesie ich osud.

– *Na severe najmä v oblasti Oravy chodievali mladí chlapci prezlečení za ženy po domoch a takto tancovali spolu s gazdinami a ich dcérami.* Často im tam hrali na husliach a spievali. Za odmenu potom dostali nejakú dobrotu.

– *Mladé dievčatá šli v tento deň nalámať prútiky alebo tenké konáriky z kríkov a stromov, ktoré kvitli na jar.* Potom ich označili a dali do vazy. Ten, ktorý vykvitol do Vianoc, znamenal splnené želanie.

– *Kedysi museli ľudia obmedziť svoju prácu aj na sviatok Kataríny.* Ten oslavovali na počtu svätej Kataríny, ktorú mučili na kolese. Preto sa nikto

z rodiny nemohol dotknúť a ani robiť s ničím, čo obsahovalo koleso. To znamená, že nemohli pracovať s vozom, mlynom, hodinami alebo kolovrátkom. Pri posledne menovanom predmete by dokonca mohli gazdinkám zhníť prsty, pretože ho použili v nepovolený čas.

30. november

Druhá magická noc prišla v posledný novembrový deň. Vtedy oslavovali meniny Ondrejovia a tí so sebou prinášali výborné podmienky na veštenie.

Spolu s deťmi si pripomeňte aj tieto tradície:

- *Ak máte dom so záhradou a chcete mať dobrú úrodu, tak aspoň raz v tento deň potraсте plotom, aby mali stromy a kríky dostatok plodov.*
- *Veľa veštieb sa týkalo hľadania ženicha.* Keď napríklad nevesta zaklopala v noci na kurník a ako prvý sa ozval kohút, tak sa do roka vydala. Do halušiek zase zvykli zavariť listočky s menom alebo povolaním a tak sa mal nazývať alebo v tom smere mal pracovať vyvolený. Viacero dievčat zase mohlo odštipnúť kúsok z čerstvo opečeného chleba a naukladať ich postupne pred psa. Ktorý zjedol ako prvý, to dievča sa ako prvé vydalo.
- *Na Ondreja taktiež nemohla dôjsť do domu ako prvá žena, pretože by to rodine prinieslo smolu a rovnako ste nemohli robiť ani žiadne ručné práce, aby sa dobre darilo dobytku.*
- *Veštenie z pohárov.* Pod šálky skryli štyri predmety – hrebeň, kúsok zeme, chlieb a prsteň. Potom si každý v rodine vybrali ten svoj. Ak našli hrebeň, tak do roka mali zdravotné problémy, hlina znamenala úmrtie, prsteň svadbu a chlieb bol symbolom blahobytu.
- *Taktiež si dávajte pozor na to, čo sa vám bude snívať. Pretože tieto sny sa vám môžu do roka splniť.*

1. december

So začiatkom decembra prichádza advent, počas ktorého by sme mali na chvíľku spomaliť a upokojiť sa. Preto neboli nikdy zábavy a ľudia sa viac sústredili na svoju rodinu. Dnes sa nám už s týmto obdobím spájajú aj adventné vence. No prvý z nich vznikol až v roku 1839 v nemeckom Hamburgu. Tunajšieho pastora deti neustále otravovali s otázkou, kedy už budú konečne Vianoce.

Preto na začiatku decembra vyrobil veľký veniec, na ktorý dal štyri veľké a devätnásť malých sviečok. Tie veľké predstavovali nedeľu a ostatné bežné dni. Keď na venci zapálili všetky, tak sa už drobci dočkali ich vysnívaných Vianoc.

Do sveta sa potom táto myšlienka rozšírila v úspornejšej obdobe iba so štyrmi sviečkami. Ich zapáľovanie bolo zase predzvestou svetla, ktoré medzi ľudí prišlo s narodením Ježiška. Každá zo štyroch sviec v sebe niesla určitú symboliku a mali by ju zažať iní členovia rodiny:

1. sviečka – znamená nádej a zapáľuje ju najmladšie dieťa v rodine,
2. sviečka – znamená mier a malo by ju zapáliť najstaršie dieťa v rodine,
3. sviečka – znamená priateľstvo a jej zapálenie je na starosti matky rodiny,
4. sviečka – znamená lásku a úloha ju zažať pripadá otcovi rodiny.

Zaujímavosťou je, že pôvodne mali vence až päť sviečok. Tá posledná sa dávala do stredu a musela byť bielej farby. Predstavovala príchod malého Ježiška a zapáľovala sa tesne pred Štedrou večerou.

4. december

Aj na Barboru túžili spoznať dievčatá svojho ženicha. Prvá odpoveď bola neutrálna. Stačilo im odlomiť konárik z čerešne a keď do Vianoc vo váze rozkvitol, tak bola čoskoro svadba. Druhá možnosť sa líšila podľa regiónu Slovenska. Niekde totiž tento zvyk praktizovali už od Kataríny, inde čakali až do Barbory.

Mladé ženy túžiace po vydaji si odlomili prútik z akéhokoľvek jarného ovocného kríka či stromu a ten dali do vázy. Potom išli do potoka, uchlipli si vodu do úst a takto ju preniesli až do vázy v kuchyni. Tam ju vypustili ku konáriku.

Takýmto spôsobom ju polievali každý deň. Ak do Vianoc rozkvitla, tak sa do roka vydali. Ani tentoraz sa neubránili ženy zákazu návštev. Pretože ak by prišli prvé do domu, mužom by to pomotalo hlavu a na ďalší rok by mali smolu a práca by im nešla tak od ruky.

13. december

Lucia vraj bola najsilnejšia zo všetkých stríg. Preto sa jej ľudia báli a snažili sa v tento deň dostať zo svojich príbytkov zlú energiu. Za všetko mohol fakt, že sme vtedy mali najdlhšiu noc v roku, preto temno víťazilo nad svetlom.

Nechýbali ani veštby a iné zaujímavé zvyky:

- *Dievčatá túžili vedieť meno svojho budúceho manžela.* Na dvanásť lístkov teda napísali rôzne mužské mená, ku ktorým pridali aj nápisy „nikto“, „neznámy“ a „cudzinec“. Každý deň od Lucie do Vianoc spálili jeden lístok. To meno, ktoré odhalili na Vianoce, mal mať aj ich vyvolený. Neskôr sa táto tradícia obmenila a na lístky sa písali aj konkrétni muži, ktorých poznali.
- *Od Lucie do Vianoc si zruční majstri doma vyrábali stolčeky.* Každý deň mohli zaseknúť do dreva len raz a nemohli naň použiť ani jeden klinec. Keď ho potom vzali na Štedrý deň na polnočnú omšu, tak cez stredový otvor vraj uvideli všetky strigy z dediny.
- *Tentoraz chodili koledovať dievčatá.* Tie sa prezliekali za Lucie, čiže chodili oblečené celé v bielom a s pomúčenou tvárou. V rukách mali husie perá a tými vymetali zo všetkých kútov všetko zlo z domácnosti a prinášali tak rodine šťastie.
- *Od Lucie až do Vianoc si značte do kalendára, aké počasie bolo v jednotlivé dni.* Podľa toho budú vyzeráť aj mesiace v nasledujúci rok.
- *Ženy nemohli robiť žiadne ručné práce a ani chodiť na návštevu, pretože by sa toho domu mohli zmocniť strigy.*
- *Naši predkovia v tento deň chránili pred strigami svoje domovy i dobytok.* Na alebo nad dvere preto kreslili kriedou kríž a zvieratám priviazali okolo krku kyticu s ochrannými bylinkami.
- *Večer už do maštale nemohol vojsť nikto okrem majiteľov domu, pretože by sa inak zvieratám „porobilo“ a neprospievali by.*

21. december

Pred Vianocami už gazdinky združovali v domácnosti všetky potrebné veci. Preto im nemohli chýbať ani oblátky.

Tie často vyrábali učiteľ alebo skúsená žena z dediny. Potom ich po domoch roznášali deti, ktoré spolu s nimi koledovali a dostávali malé výslužky. Na Tomáša chodievali koledovať aj malí chlapci, ktorí v ruke držali nejaký predmet z ocele. Vďaka tomu priniesli na budúci rok do rodiny

pevné zdravie a veľa šťastia.

Na naše zvyky a tradície by sme nikdy nemali zabudnúť. Pozrite si, ako sa kedysi cez Vianoce žilo, varilo a oslavovalo. *Niektoré tradície by sa mali určite dodržiavať aj dnes.*

zdroj: internet

VIANOCE 2021 A BOŽIE TICHŮ

- Drahí Slašťania, znova nám prešiel ďalší rok a pomaly sa blížíme k Vianociam, kde rodina sa stretá pri jednom stole.

V jednom zo slovenských regiónov majú zvyk, že sa rodina zhromažďí na slávenie štedrej večere v miestnosti, v ktorej sú zhasnuté svetlá. Jeden z členov rodiny, väčšinou to býva otec, je pripravený, aby oznámil narodenie Pána Ježiša malým obradom. Stojí za dverami miestnosti a zaklope na dvere a rodina na zaklopanie reaguje otázkou: „Čo nám nesiete?“ Otec odpovie: „Narodenie Pána Ježiša.“ Otec vstúpi so sviecou v ruke do tmavej miestnosti, kde je zhromaždená celá rodina a ešte raz vysloví želanie. Zvestujem vám tieto slávne sviatky, narodenie nášho Pána Ježiša Krista, aby vám dal zdravie, šťastie a po smrti nebeské kráľovstvo. Tento spôsob začiatku štedrej večere zdôrazňuje, že narodením Ježiša vstúpilo svetlo do tmy ľudského života na zemi. Pri štedrej večeri, keď sa zhasnú všetky svetlá, keď zaznie oznam o narodení Pána a na stole vám svieti svieca, vnímame tento dar. V Ježišovi začal Boh uprostred neplodného a beznádejného ľudstva nové jestvovanie. Božie dieťa uložené v jaslach je skutočnou radosťou, nepochádza z vlastných schopností ľudstva, ale pochádza od Božieho Ducha. Preto aj svätý apoštol Pavol dáva do súvisu príchod Božieho Syna na svet so stvorením človeka. Prvý človek Adam bol stvorený na Boží obraz. Hriechom narušil svoju ľudskú dôstojnosť. Pán Ježiš je druhým, novým Adamom, obnoveným človekom. Keď slávime narodenie Božieho Syna, vyjadrujeme, že veríme a milujeme Boha, ktorý nie je vášňou svojej večnosti, nie je ohraničený iba na duchovné, ale je v stave pôsobiť tu teraz, uprostred nášho sveta a skutočne v ňom pôsobí, v Ježišovi, v novom Adamovi. Boh, ktorý na počiatku z ničoho stvoril svet viditeľný i neviditeľný v plnosti času uskutočnil nový tvoriteľský zásah do ľudských dejín, sám sa stal človekom, narodil sa ako ľudské dieťa.

Drahí Slašťania, túžime po tom, aby sme aj tento rok mohli s radosťou prežívať svetlo Božieho príchodu. Povzbudíme sa na príklade svätých. K duchovnému dedičstvu našej krajiny patrí životný príklad svätej Alžbety Uhorskej. Udalosť zo záveru jej života nám môžu pomôcť porozumieť, ako sa stať vnímavými na Boží príchod na svet. Bolo to 16. novembra 1231. Okolo polnoci požiadala tých, ktorí boli okolo nej, aby sa utíšili a povedala: „Hovorme o Spasiteľovi a o dieťati Ježišovi, o tom vznešenom Dieťati, lebo sa približuje polnoc, čiže hodina, keď sa narodil.“ Svätá Alžbeta požiadala prítomných, aby sa stíšili a upriamili pozornosť na narodenie Dieťaťa. Ticho je priestorom pre Božie svetlo. Ticho je priestorom pre Božie narodenie. Platí to aj pre nás. Len keď sa stíšime, dostaneme sa tam, kde sa uskutočňuje Božie narodenie.

V tejto požiadavke zaznieva jedna z najstarších viet vianočnej liturgie, veta, ktorá sa nachádza v Knihe múdrosti. „Veď kým všetko objímalo hlboké ticho a noc v rýchlom behu došla do polovice, zoskočilo tvoje všemohúce slovo z neba, z kráľovského trónu.“

Áno drahí Slašťania, Vianoce nás pozývajú, aby sme vstúpili do Božieho ticha. Svetlo Božieho narodenia zostane skryté tým, ktorým sa nedarí nájsť ticho Božieho pôsobenia. Ako ho nájdeme? Jednoduché mlčanie ho ešte nevytvorí. Môžeme navonok mlčať a zároveň byť úplne ovládnutý vnútorným nepokojom. Môžeme mlčať a zároveň môžeme byť hlučne rozrušený vo svojom vnútri. Utíšiť sa znamená dať si pred Vianocami do poriadku svoje vnútro. Nestarať sa len o veci, ktoré môžeme dať iným. Ticho znamená rozvinúť vnútorné vnímanie, prebudiť svedomie, prebudiť zmysel pre večnosť v nás, prebudiť schopnosť počúvať Boha. Vianoce by nám mali pomôcť, aby sme napravili naše smerovanie a tak aby sebe a ostatným poskytli službu, ktorú tak potrebujú. Najhlbšou biedou dnešnej doby nie je nedostatok materiálnych hodnôt, ale skutočnosť, že sa postupne akoby zamurovávajú okná alebo dvere počas vírusu, cez ktorý akoby sme nevideli na Božie svetlo. Svätá Alžbeta odišla z pozemského života s duchovným zrakom upretým na Božie svetlo, ktoré sa jej ukázalo v narodení Ježiša. Toto svetlo nasledovala počas celého svojho života. Svietilo jej aj v poslednej hodine pozemského putovania.

V tomto duchu sa budeme modliť aj pri vianočnej svätej omši. Všemohúci Bože, tvoje vtelené Slovo Ježiš Kristus preniká nás novým svetlom, dopraj, prosíme, aby viera v neho, ktorá osvecuje našu myseľ, žiarila aj z našich skutkov. Týmto spôsobom sa stanú Vianoce praktickými. Pozerať ticho a vnímavo na Božie svetlo narodenia Pána znamená prijať svetlo a ožiarit svet, ktorý je okolo nás, prijatým svetlom, aby sme ukazovali cestu aj iným.

Drahí Slašťania, ja vám prajem pokojné, radostné a Božím svetlom presvetlené vianočné sviatky 2021.

Váš kňaz Štefan Bielik

ŠTATISTICKÝ PREHLAD OBYVATEĽOV

Počet obyvateľov v obci k 30.11.2021 533

Deti do 15 rokov	95
Občania nad 15 rokov	438
Chlapcov	54
Dievčat	41
Mužov	221
Žien	217
Priemerný vek	42
Odhlásení	4
Prihlásení	36
Narodení	3
Zomrelí	7

Bude mať počas vianočných sviatkov dôvod na oslavu aj naša Zem?

Vianočné sviatky sú obdobím hojnosti, radosti a pokoja. Trávime spolu viac času, viac nakupujeme, obdarúvame sa, a tým pádom tvoríme aj viac odpadu. Vianoce by nemali byť o plytvaní, zbytočných darčekom a nadmernej spotrebe jedla. Skôr o spoločne strávených chvíľach s rodinou a blízkymi a nemali by sme pri tom zabúdať ani na svoje okolie, prírodu, životné prostredie.

Prinášame vám zopár praktických tipov, ako si užiť Vianoce a pritom zamedziť vzniku prebytočného odpadu a urobiť niečo pre životné prostredie.

Vianočné nákupy

- Menej je niekedy viac. Pustite uzdu svojej fantázii a skúste obdať svojich blízkych vlastnoručne vyrobeným darčekom, ekologickou kozmetikou či zaujímavou knihou. Vhodnou alternatívou sú nehmotné darčeky v podobe zážitkov (vstupenka do divadla či fitness centra, jazykový kurz, wellness pobyt a pod.). Ak ste sa rozhodli pre hmotný darček, vyhnite sa kope drobností a kúpte skutočne užitočnú vec, ktorá bude mať dlhodobé využitie.

Jedlo na vianočnom stole/predvianočné nákupy

- Odpad vzniká už pri nákupoch. Preto si ich vopred premyslite a urobte si zoznam. Vedeli ste, že skoro 50 % komunálneho odpadu tvorí bioodpad? Nakupujte preto len to, čo naozaj spotrebujete. Vyberajte si trvanlivejšie potraviny a dajte prednosť lokálnym výrobkom alebo bezobalovým potravinám.
- Na nákupy sa vyberte s vlastnou opakovane použiteľnou taškou a vreckami. Vyhnite sa tak nepotrebným obalom, ktoré sa po vybalení pečiva, ovocia či zeleniny stávajú okamžitým odpadom.

Vianočný stromček, ozdoby a osvetlenie

- Dajte prednosť prírodným materiálom, kúpte si živý stromček v kvetináči, alebo si naaranžujte vetvičky do vázy. Za uváženie stojí kúpa izbového ihličnanu, ktorý je celoročne krásny a práve na Vianoce mu môžete dať vianočný šat. Originálny a jedinečný stromček sa dá vyrobiť z konárov alebo z kníh, ktoré je možné spestriť ozdobami alebo osvetlením.
- Ozdoby a vianočné dekorácie si môžete vyrobiť z prírodných materiálov (drevo, ihličie, šišky, šípky, škorica, sušené ovocie a podobne), ktoré budú isto jedinečné a s vôňou prírody. Ideálnou a úspornou formou vianočného osvetlenia sú LED žiarovky, spotrebujú totiž oveľa menej energie a vydržia dlhšie oproti klasickým. Darček odporúčame zabaliť do recyklovaného papiera alebo papiera a tašiek z minulých Vianoc. Balenie darčiekov nemusíte obmedziť len na papier, môžete skúsiť napríklad aj látku.

Vianočné pozdravy

- Využite SMS, e-mail, alebo Whatsapp či Messenger. A ak do pozdravu vložíte kúsok seba a zakomponujete nejakú milú fotku, určite príjemne potešíte rodinu či priateľov. Sú rovnako osobné ako pohľadnice.

Ako správne zatočiť s odpadom, ktorý vznikne počas sviatkov?

Živý stromček:

- každoročná dilema. Dekorovanie domácností živým vianočným stromčekom je tradíciou už od nepamäti. Jednou z najväčších nevýhod je však jeho trvácnosť. A ako sa ho zbaviť po Vianociach? Nechajte ho voľne položený pri stojiskách odpadových nádob (vedľa kontajnera). Väčšina miest zabezpečuje od januára zvoz stromčekov a postará sa o jeho recykláciu. Aj nábytkársky koncern IKEA každoročne zbiera vianočné stromčeky, ktoré využíva na biomasu. Vedeli ste, že z nich na Slovensku tento rok prvýkrát vyrobili nový nábytok? Aj použitý vianočný stromček môže mať príbeh so šťastným koncom. Nezabudnime ho zbaviť všetkých ozdôb.

Papierové obaly z darčiekov, papierové krabice, letáky, obaly z múky:

- patria do modrého kontajnera či vreca na papier, pokiaľ nie sú znečistené, mokré a masťné. A nezabudnite odpad pred vyhodením stlačiť.

Plastové obaly z potravín, darčiekov, kozmetiky, plastové fľaše, téglíky z jogurtov:

- patria do žltého kontajnera alebo vreca určeného na plasty. Aj tu platí, že obaly je potrebné zošľapnuť a zmenšiť ich objem. Nesmú obsahovať zvyšky tekutín, jedla či kozmetiky.

Zaváraninové poháre, sklenené črepy, fľaše:

- patria do zeleného kontajnera, prípadne vreca. Fľaše a obaly nie je nutné umývať, stačí len dôkladne odstrániť ich obsah.

Žiarovky, batérie

z hračiek či svetelných dekorácií:

- môžete ich odovzdať v obchodoch, kde sa tieto výrobky predávajú.

Svetlá a svetielka, pokazené domáce spotrebiče:

- zber elektroodpadu ponúkajú nielen zberné dvory či mobilné zbory, ale aj predajne elektrospotrebičov, ktoré prevezmú elektroodpad bezplatne.

Zvyšky jedla:

- šupky z ovocia či zeleniny, škroupiny z vajec, vrecká z čaju a podobne patria do bioodpadu alebo sa dajú kompostovať v domácich kompostéroch,
- pokazené potraviny alebo zvyšky vareného jedla či potraviny živočíšneho pôvodu treba vytriediť do kuchynského odpadu.

Použitý kuchynský olej:

- dá sa odovzdať v uzatvorenej nádobe na niektoej z čerpacích staníc, v blízkosti niektorých supermarketov, prípadne na zbernom dvore. V niektorých obciach je možné nájsť kontajner na použitý olej priamo pri stojiskách triedeného zberu.

Textil a obuv:

- môžete posunúť známym, ktorí ich využijú, darovať charite, odovzdať na zbernom dvore alebo vhodiť do kontajnerov určených na šatstvo.

Staré alebo nepotrebné hračky:

- darujte niekomu, komu ešte urobia radosť.

- ◆ Snažte sa odpad netvoriť vôbec.
- ◆ Zálohované obaly nepatria do koša, vráťte ich do predajne.
- ◆ Dodržiavajte farebnú abecedu triedenia: sklu patrí zelená, papieru modrá, plastom žltá, kovom červená a nápojovým kartónom oranžová farba. Napovie Vám aj označenie na obale:
- ◆ Riadte sa pravidlami svojej obce.
- ◆ Len vytriedený odpad sa dá zhodnotiť a recyklovať.
- ◆ Triedte odpad, oplatí sa to. Za vytriedený odpad občan neplatí, jeho zber hradia výrobcovia prostredníctvom OZV ENVI - PAK.
- ◆ Obal označený patrí do triedeného zberu.

www.triedime.sk

www.envipak.sk

www.vezmisi.ma

